

HARAM LOKMANIN ZARARLARI

İ'lemû eyyühe'l-ihvân enne efdale'l-kitâbi kitâbullah ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem ve şer-ra'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'ah ve külle bid'atin dalâleh ve külle dalâletin fi'n-nâri. Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl.

Beraber bir istiğfar edelim.

Estağfirullah, estağfirullah, estağfirullah el-azîm el-kerîm ellezî lâ ilâhe illâ hû el hayye'l-kayyûme ve etûbü ileyh. Ve es'elühü't-tevbete ve'l-mağfirate ve'l-hidâyete lenâ innehû hüve't-tevvâbürrahim tevbete abdin zâlimin li-nefsihî lâ yemlikü li-nefsihî mevten ve lâ hayâten ve lâ nüşûrâ. Allahümme ente Rabbî lâ ilâhe illâ ente halaktenî ve ene abdüke ve ene alâ ahdike ve va'dike mesteta'tü. Eûzü bike min şerri mâ sana'tü ebû'u leke bi-ni'metike aleyye ve ebû'u bi-zenbî fağfirlî fe innehû lâ yeğfiru'z-zünûbe illâ ente.

Biz de Efendimiz sallallahu aleyhi ve selleme bir tane salâvat-ı şerîfe okuyalım.

Allahümme salli salâten kâmileten ve selim selâmen tâmmen alâ seyyidinâ Muhamme-

din'illezî tenhallu bihi'l-ukâdu ve tenfericû bihi'l-kürâbü ve tukdâ bihi'l-havâicü ve tünâlû bihi'r-rağâibü ve hüsnü'l-havâtimi ve yüsteska'l-ğamâmü bi-vechihi'l-kerîm. Ve alâ âlihî ve sahbihî fî külli lemhatin ve nefesin bi adedi külli ma'lûmin lek. Geçen ki dersimizden bir hadîsi tekrar okuyorum.

مَا كَسَبَ رَجُلٌ مَالًا حَرَامًا فَبُورِكَ فِيهِ
وَمَا تَصَدَّقَ مِنْهُ فَقُبِلَ مِنْهُ وَلَا يَتْرُكُهُ خَلْفَ ظَهْرِهِ
إِلَّا كَانَ زَادَهُ إِلَى النَّارِ

Mâ kesebe racülün mâlen harâmen febûrike fîhi, ve mâ tasaddaka minhü fekubile minhü ve lâ yetrukühû halfe zahrihî illâ kâne zâdehû ile'n-nâri.

“Her kim haram bir mal kazanırsa bu kazandığı haram maldan tasadduk ederse sadakası kabul olunmaz. O mal ona mübarek olmaz. Mahvolur. Ve onu gerideki mirasçılara bırakırsa onun da faydası olmaz. Bu mal onu en nihayet cehenneme sürükler götürür.”

Haramdan kazanılan malın akıbeti budur. Onun için yediğimiz lokmalara çok dikkat etmek lazım. Haramdan olursa o lokmalar vücutlarımız Allah'a isyan eder. Vücutlarımızdaki

hastalıkların hemen yüzde doksan dokuzu kazançlarımızdaki noksanlıklarımızdan dolayı vücuttaki azaların isyan edişinden ileri gelir. Vücuttaki azalar da isyan eder yani. Haram mallarla beslenen vücutların şeyleri, azalar, parçalar isyan ederler vücutta. Çeşitli hastalıklar meydana gelir. Doktor da şaşar bu hastalık nasıl oldu diyerekten. Onun için onun çaresi tövbe edip lokmayı helal bulmaktadır. İkinci bir geçen ki dersten şeyimiz.

a. Şeytana Karşı Güçlü Olmanın Yolu

مَا لَقِيَ الشَّيْطَانُ عُمَرَ مُنْذُ أَسْلَمَ إِلَّا خَرَّ لَوْجِهِ

Mâ lekiye's-şeytânü umera münzü esleme illâ harra livechihî.

Şeytan aleyhillane Hazreti Ömer'e nereden rast geldiyse muhakkak korkusundan yüzü koyun yere kapanırmış. Yüzü koyun yere kapanmış olduğunu, şeytanın Hazreti Ömer'in heybetine dayanamayarak onu gördüğü yerde yere düşer kapanırmış.

Şimdi bu Hazreti Ömer insanlardan bir insandır. Peygamber değildir. Ashab-ı kirâmdan, yani Peygamberimize iman etti, sonra da halife-i mümine olmuş bir zat-ı muhteremdir. Bundan şeytanın korkuşunun sebebi nedir

acaba? Şeytan başkasından korkmuyor da niçin ondan korkuyor?

Diyor ki:

Her kim ki şehvetini öldürürse, nefs-i emmaresini öldürürse nefsin sultanlık mertebesini nefsine ulaştırırsa bu insanların hepsinden şeytan korkar. Yalnız yani Hazreti Ömer'e mahsus değil. Hazreti Ömer gibi nefislerine hâkim ve adil olan bir insanların hepsinden şeytan aleyh illalenin korkacağıını haber vermişler ki, hatta şu kadar ki Hz. Ömer'in geçtiği yolu anlarsa şeytan, bu yoldan da kaçarmış. Yolda bile durmazmış. Onun geçtiği yolda bile durmuyor. Sebebi?

Hz. Ömer Allah'a mutî idi. Hz. Allah'a mutî olduğundan dolayı, Allahu Teâlâ'nın sevgili kulu olmuş, ondan dolayı onun yanına şeytan yaklaşmıyor. Uzak kalıyor. Binâenaleyh Allah'a tam manasıyla mutî olup, nefsine hâkim olan herkesten de şeytan böylece kaçır. Yoksa şeytana esir olduktan sonra şeytan onunla çocukların top oynadığı gibi oynar. Hani çocuklar topu nasıl birbirine fırlatıyorlar, şeytanda öyle bizi bir taraftan bir tarafa oynatır durur. Onun için Allah hepimizi affetsin. Evvela nefislerimize

hâkim olabilmek kuvvet ve kudretini cümlemize ihsan buyursun.

Onun için Hz. Ebû Bekir Sıddîk radiyallahu anh torunu olan Muhammed radiyallahu anh. Bir nasihati var. Geçen okudum, cuma günü de okudum. Bugün de tekrar sizlere de okuyacağım.

Bu israf denilen bir şey var ya, israf diyoruz. Bu israf haramdır diyorlar. Bunun haram olmasından dolayı Allahu Teâlâ da müşrikleri sevmem diyor. Allahu Teâlâ müşrikleri sevmez olduğu halde israfın ne kadar fena bir şey olduğunu anlatmak lazım.

Allahu Teâlâ bir insanı sevmezse şeytan onu sever. Allahu Teâlâ'nın sevmediğini şeytan sever. O da şeytana esir olur o zaman. Binâenaleyh israf çok fena bir şeydir. İsrâf yalnız ekmeği, yemeği, şunu bunu artırıp da sokağa dökmek değil, israfın çok geniş manaları var. Nefesleri zayi etmek de israftır. Bu nefesler, ekmekten de kıymetli, yemekten de kıymetli, paradan da kıymetli, her şeyden kıymetli. Para bulunur, mal bulunur, her şey bulunur. Fakat geçen bir nefes, katiyen bir daha ele geçmez. Bir nefes, bir daha ele geçirmenin imkânı yok. Onun zayıyatı kadar acı bir zayıyat yoktur.

Eviniz yansa, malınız elinizden alınsa, Allahu Teâlâ'nın verdiği kudrete bakıyorsunuz ki, az zaman sonra mallar yine geliyor. Mesela bu kadar hareketler olur, yangınlar olur, evler yanar, mallar zayi olur. Fakat onların içinde yaşayan insanlar, az zaman sonra gene derlenip toplanırlar, birçok mal sahibi, güç sahibi olurlar. Ama geçen bir zayi olan nefesi bir daha ele geçirmenin imkânı olmadığını herkes bilir. Bilirler, bu aziz nefesi kahve köşelerinde, oyun köşelerinde, zevk köşelerinde zayi eden insanın israfı hiç özrü olacak bir israf değildir. Bunun için Hz. Ömer'in devrinde olan bu Muhammed radiyallahu anh diyor ki:

“Yavrularım, hepimize bir nasihatidir bu, yavrularım size Allah'a inkıyat ve kendisinden ittikâ ile vasiyet ederim. Allah'a inkıyat, teslim olun Allah'a.” Ne diyorsa onu yapın. Emrini dinleyin, yasaklarından da kaçının. Inkıyat o ki, yalnız namaz kılmak değildir inkıyat. Inkıyat hem namazını kılacak, emrine itaat edeceksin, hem de Allahu Teâlâ'nın yasaklarından korunup kaçınacaksın, bir. Size bu inkıyat ile kendisinden de son derece korku, korkulu olmanızı vasiyet ediyorum, Allah'tan korkunuz yani. Onun için bugün bir dersimizde geçiyordu.

Bir ilim olur ki bu ilimde Allah korkusu olmazsa, o ilim insanlara katiyen fayda vermez. Göklerde uçsan, ne kadar büyük hünerler yapsan, demin ki o işin içinde Allah korkusu yoktur, bu ilim ona fayda yerine zarar verir. Faydasından çok zararı olur. Dünyada geçirir başka. Fakat ahiretimiz bütün zarardır. Onun için hikmetin başı Allah korkusudur derler. Buraya da yazmışlar.

رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ

“*Ra’sü’l-hikmeti mehâfetullah.*” Hikmetin başı Allah korkusudur. Allah korkusu olmadıktan sonra bütün işlerin hiç kıymeti yoktur. Bu da binâenaleyh Allahu Teâlâ’dan ittikâ ile vasiyet ederim. Korkunuz Allah’tan. Nasıl korkmayacaksınız?

Mülk O’nun, kuvvet O’nun, kudret O’nun, varlık O’nun, her şey O’nun. Bizi yaşatıyorsa O yaşatıyor. Bizi giydiriyorsa, kuşatıyorsa, ne gibi nimetler veriyorsa, hep o veriyor bize. Eğer bu aklı bize o vermeseydi, biz de tımarhanede duran deliler gibi bir şeye benzemezdik. Bu kuvvet hep o Allah Celle ve Alânındır. İnsan kendisine bir, bir şey zannetmemeli insan. Bende

böyle kuvvet var, kudret var, bilgi var, para var, şu var.E onlar senin mi?

Yarın hepsinin gözünü yumunca bırakıp gideceksin. Senin olsa alıp götürmen lazımdı. Binâenaleyh bu zat bize diyor ki Allah'tan korku sahibi olun. Nasıl olacaksınız Allahu Teâlâ'dan korku sahibi?

Allahu Teâlâ'nın gadabı var. Yanlış hareket ettiğin takdirde Allahu Teâlâ adama darılır ve verdiği nimetleri elinden alır. Aciz bir durumdadır insan. Binâenaleyh siz ondan korku üzerine durun, verdikleri nimetlere şükredin. Sağlığınıza şükredin, servetinize şükredin, her şeyinize şükredin.

Her şeyi yerli yerli yapmaya çalışın.

Şimdi bu adamın ikinci bir vasiyeti: Evlatlarım, ahlâkınız, ahlâkınızı tehzîbi hususunda, ahlâk-ı tehzîb demek, pak etmek, güzel etmek, ahlâkı temiz etmek, kötü ahlâkları atıp iyi ahlâkları kazanmak. Tehzîb bu. Ahlâkınızı tehzîb hususundaki ihtimamınızı, dikkatinizi, kendinizin tecemmül ve tezeyyünatınıza tercih ediniz. Kendinizi süslemeye, püslemeye, güzelleştirmeye ahlâkınızı tercih ediniz ki onları süsleyin. Bu çok mühim bir meseledir ki insanlar bugün cemiyete layık bir kıyafet isterler.

Cemiyetin içerisine bana da layık bir kıyafet olsun der, giyinir, kuşanır, süslenir püslenir. Ütü-süz elbise ile dışarıya çıkmaya çekinir, kravat-sız çıkmaya çekinir, boyasız ayakkabıyla dışarıya çıkmaya çekinir, hep bunlar isterse güzel olsun ister.

Bu neye benzer? İçi bozuk olunca, ahlâkı düzgün olmayınca, esbapların ne kadar güzel olursa olsun, evin ne kadar muhteşem olursa olsun, her şey ne kadar güzel olursa olsun, ahlâkın bozuk olduktan sonra bunların hiçbirisinin Allah indinde kıymeti yoktur.

Binâenaleyh, bir kap, bu teşbih bile bunu izah. Bir kap, içine pislik doldurulmuş bir kap, o kapın dışını siz ne kadar süslerseniz süsleyiniz. Ne kadar ziynetlendirirseniz, ziynetten istersen altınlarla onu süsle. O, işe yarar mı? İçerisi pis. Binâenaleyh, içimizdeki bu pislik, kolay efendi, bu pisliği devirirsin şeyi, götürürsün çeşmeye, yıkarsın temiz olur. Fakat içteki ahlâkı temizlemek o kadar kolay bir şey değil ki çok zor bir şeydir. Bir ahlâkın değişmesi, bir dağın değişmesine bedeldir demişler. Bir dağ yerinden ayırmak ne kadar zor? Ufak bir dağ bile olsa onu kaldıramazsın kolaycacık yerinden.

Binâenaleyh ahlâk bir kere içeriye yerleşti miydi hele yaşlarda biraz ilerledi miydi, onu sö-
küüp atmanın imkânı yok. Her şey zamanında,
baba daha çocuğunu yetiştirirken, terbiyesini,
ahlâkını İslâm'ı dairesine verebildiyse ne mutlu
bu çocuğa. Veremediyse bir kere yirmiye otuza
atladı mıydı, ondan sonra ahlâkı değiştirmek
çok. İsterse bütün gün riyazet çeksin. Yok, ko-
lay olmaz. Bak ne diyor. Çünkü, Tezyinata olan
sarfiyatla, tezyinata olan sarfiyatla bir elbise
yapacaksınız. Bu, yüz liraya da olur, beş yüz li-
raya da olur, bin liraya da olur. Ben yüz liralık
esbabı giyemem ki, ya bana bin liralık olur.
Buna dokuz yüz ne oluyor? Hâlbuki elbiseden
maksat, insanı soğuktan korumak, sıcaktan ko-
rumak ve avret yerini insanın örtmektir. Bunun
bin liralığı da olur, yüz liralığı da olur. Ama ben
bu bin liralıktan aşağısını giyemem diyerekten
fazla sarfiyat, insanlar ihtiyacat-ı şedideye dü-
çar olurlar. Sen öyle yapınca, öteki de senden
aşağıya kalmayacağım diyerekten, o zavallı da
dokuz yüz lira borç alacak, bin liralık esbabı o
da yapmaya çalışacak. Onun yanında mahcup
olmayıp, böyleymiş geçim diyecek. Böyle
olunca, ihtiyacat-ı şedidiye düçar olunca, zil-

let, en nihayet zillate giriftar olurlar. Ama benim geliyor gelir efendim, binlerce gelir geliyor mütemadiyen. Benim zilletlerim nerede olacak. Bilmem artık nerende olacağını. Gözünü yumunca anlarsın zilletin nerede olacağını.

Binâenaleyh, insanların en mükemmeli, iyi dikkat edin. İnsanların en mükemmeli, kemâle erişmiş insan, kemâle olgun bir insan. Bu insan, en üstünü, en kanaatkârıdır diyor. Kanaatkâr insan kimse, en mükemmel insan olur. Bu hadîs-i şerîflerin bir şârihi var. Bundan 800 sene evvel dünyadan göçmüş bir insan. İsmi İmâm-ı Nevevî. Dün onun menâkıbına rast geldim.

Diyor ki, her gün bir kere ye ve bir öğün yemek ye. Bir kap yemekdir yani. Bir kap yemek yiyin ve bir kere yiyin. Demek bir kere yemek insana kâfi geliyor. Uzun zaman yaşamış ve çok güzel hadîsleri, uzun boylu. Bizlere şerh etmiş, bu şerhler olmasa biz bunların manasını anlayamayız. Bize anlatan o şârihler, bunların manalarını bize açıklıyorlar da o şerhleri de sizlere ifade etmeye çalışıyoruz. Ama ne sayesinde? Bu kanaat sayesinde. Bir öğün, bir yemek. E biz üçe de kanaat etmiyoruz, beşe de kanaat etmiyoruz. Allah kusurumuzu affetsin.

Cenâb-ı Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem Hazretleri bir eve teşrif buyurmuşlar. Evde bakmışlar ki bir şey yok. Demişler ki, niçin sizin evinizde bereketlerden bir bereket yok? Bereket üç tane de demiş. Birisi koyun, birisi hurma, birisi de ateş.

Evde ateş oldu muydu eh yapacağını yaparsın. Hurman da oldu muydu onunla da yersin, karın doyurursun. Koyunun oldu muydu onun da sütünü sağarsın, içirirsin. Oldu bitti. Bu kanaatin ne kadar ince bir noktaları var. Cenâb-ı Peygamber sallallahu aleyhi ve sellemde zamanı saadetlerinde bulunan insanlar da yani ashab dediğimiz kimseler de gayet böyle kanaatkâr idiler son derece. Ama o kanaatleri sayesinde kısa bir zamanda şark ile garb arasına Müslümanlık elhamdülillah yayılmak imkânını buldu. Bugün zevk ve sefamız çok, kuvvet kudretimiz hepsinden fazla fakat bugün kapımızın sıkışmış durumdayız. Sebebi nere-lerde bak?

b. Peygamberimizin Nasihatleri

مَا لِي أَنَا زَعُ الْقُرْآنِ؟ إِذَا صَلَّى أَحَدُكُمْ خَلْفَ الْإِمَامِ
فَلْيَصْمُتْ فَإِنَّ قِرَاءَتَهُ لَهُ قِرَاءَةٌ وَصَلَاتُهُ لَهُ صَلَاةٌ

Mâ lî ünâzi'u'l-kur'âne? İzâ sallâ ehadüküm halfe'l-imâmi fe'l yesmut feinne kırâetehû lehû kırâetün ve salâtehû lehû salâtün.

Siz neden imamın arkasında Kur'an okumakla meşgul oluyorsunuz? İmama uyduktan sonra, imam okurken, ben de okuyacağım diyerekten, Kur'an okuyorsunuz. Böyle şey olmaz.

İzâ sallâ ehadüküm halfe'l-imam. İmamın arkasına durdunuz, imama uydunuz, namaz kılıyorsunuz.

Fe'l yesmut, sussun. Okunanı dinlesin. O içeriden okuyor, mesela öğlen ikindi namazlarında, içinden okuyor. Duymuyoruz ne okuduğunu, olsun.*Fe'l yesmut.* Susun.

Feinne kırâetehû, O'nun okuduğu kırâat ister âşikâr, ister gizli. *Lehû kırâetün.* Hepsi için aynı kırâat. Sen de okumuş gibi oluyorsun yani. O okudukça sen de okumuş gibi oluyorsun.

Hatta bazen misafir efendiler, imam olurlar, misafir efendi iki rekât kılar, selam verir misafiriniz, iki rekât kılınca. İki rekâttan sonra biz yerli olan insanlar dört kılacağız. O selam verir, biz kalkarız. Kalktıktan sonra biz hiç bir

şey okumayız. Hemen elham okunacak kadar, ayakta durur, rükû sücud eder, namazı tamamlarız. Niçin okumuyoruz? Sanki önümüzde imam varmış gibidir. Hiçbir şey okumaz.

Ve salâtehû lehû salâtün. Onun kıldığı namaz, cemaatin de kıldığı namazdır. Binâenaleyh cemaat imamın arkasına uyar, başka şeye karışmaz. Allahu Ekber der rükûya gider, Allahu Ekber der secdeye gider, selam verir, biter gider. Onun için bu imamın arkasında okumak bizim mezhebimize göre caiz değildir, İmâm-ı Âzam'ın tutunduğu hadîsler bu hadîs.

مَا لِي أَرَاكُمْ رَافِعِي أَيْدِيكُمْ كَأَنَّهَا أَذْنَابُ خَيْلٍ

شَمْسٍ اسْكُنُوا فِي الصَّلَاةِ

Mâ lî erâküm râfi'î eydîyeküm keennehâ eznâbü haylin şemsin. Üskünû fi's-salâti. Namazda diğer mezhepler ellerini kaldırırlar. Allah-u Ekber deyip secdeye inerken kaldırır. Rükûdan kalkarken kaldırırlar. El kaldırırlar. Bu ellerinin kaldırmasına Cenâb-ı Peygamber razı olmamış. *Mâ lî erâküm râfi'î eydîküm.* Ben sizi görüyorum, ellerinizi kaldırıyorsunuz. Neden yapıyorsunuz bunu böyle?Ellerinizi kaldırmaya ne lüzum var?

Keennehâ eznâbü haylin şemsin. Yani af-federsiniz, sıcakta güneşin altında duran hay-van, daima kuyruğunu sallamak mecburiye-tinde kalır, kendini sineklerden vesaireden ko-rumak için veyahut keyfi için yapar. Niçin siz de öyle ellerinizi ikide bir kaldırıp indiriyorsu-nuz?

Üskünû. Sakin olun. *Fi's-salâti.* Namazda sakin olun. Öylece ne ellerinizi kaldırın ne bir şeyler yapın. Bu da yine İmâm-ı Âzam'ın delili-dir ki namazda bizler kaldırmayız. Ama İmâm-ı Şâfiî'nin kaldırmak için başka delilleri de var. Bunlara da karışmayız. Fakat bunların râvîleri Taberânî, Ahmed b. Hanbel, Müslim, Dâvud, Nesaî, İbn Hibbân, Hazreti Câbir'den, Câbir b. Semüre'den rivayetlerdir ki İmâm-ı Âzam'ın rivayetleri var.

مَا لِي وَلِبْنِي الْعَبَّاسِ؟ شَيَّعُوا أُمَّتِي وَسَفَكُوا
دِمَاءَهُمْ وَأَلْبَسُوها ثِيَابَ السَّوَادِ أَلْبَسَهُمُ اللَّهُ
ثِيَابَ النَّارِ

Mâ lî ve libeni'l-abbâsi? Şeyye'û ümmetî ve sefekû dimâehüm ve elbesûhâ siyâbe's-sevâdi elbesehümullâhü sıyâbe'n-nâri. Hazreti Abbâsîler derlerdi. Abbâsiler derdi ki

Hazreti Abbas'ı çocuklardan bulunduđu bir dev-
letti. Bunlara Cenâb-ı Peygamber buyurdu:

Neden siz benim ümmetimi parçalıyorsunuz? Fırka fırka ümmetimi neden ayırıyorsunuz? Bugünkü tabirle parti parti ümmetimi neden ayırıyorsunuz? Niçin bunu böyle yapıyorsunuz? Maksudınız ümmetimin kanını dökmek midir? Bu parçalanma doğru bir şey değildir. Niçin bunu böyle yapıyorsunuz diye? Onlara Cenâb-ı Peygamber nasihatte olunuyor. Bölünmeyin, ayrılmayın, hep bir olun. Sen şu cemaatten, ben bu cemaatten değil, hepimiz bir Allah'ın kulu, bir peygamberin ümmeti, bir âdemoğlunun evlatlarıyız. Binâenaleyh, bölünmeye, ayrı ayrı adlar altında ayrılmaya hiç de lüzum yok. Bu, Allah'ın ve Peygamber'in razı olmadığı bir yoldur. Ama bu nereden geldi, geldi oraya biz karışmayız. Fakat bu doğru bir şey değildir. Her ne kuvvet varsa birliğin altındadır.

Ey cealuhun firkatan firkatan! Ümmetini fırka fırka böldünüz. Neden böyle oldu?

Kimisi İmâm Ali'ye uymuş, kimisi başkasına uymuş. Şöyle olmuş, böyle olmuş. Sonra da diğer elbise icat etmişler.

Ve elbesûhâ siyâbe's-sevâdi. Siyah elbiseler giyiyorlar. Matem elbiseleri giyiyorlar. Abbas devrinin insanları bazı şeylerden dolayı kendilerini böyle kıyafet ile de ayırmışlar da *elbesehümüllahu sıyâbe'n-nar.* Allah onları ayıranları böyle elbiseler giyerekten kendilerine ayrılık verenler, sınıflandıranlar, sınıflandırmak. Elbiselerini görüyorsun, bu filan fırkanın adamı. Elbiselerini anlıyorsun, bu da filan fırkanın adamı. Herkes ayrı ayrı bir şeyle yapmış. Bunlar da siyahlar giymişler. Öyleyse Allah Teâlâ cehennem ateşinden esbaplar giydirebilir bunlara.

Elbesehümullâhü sıyâbe'n-nâri. Cehennem katran elbiselerini giydirdi onlara. Böyle ümmetimi böldüklerinden dolayı.

مَا لِي وَلِلدُّنْيَا؟ وَمَا لِلدُّنْيَا وَمَالِي؟ وَالَّذِي نَفْسِي
بِيَدِهِ مَا مَثَلِي وَمَثَلُ الدُّنْيَا إِلَّا كَرَائِبٍ سَارٍ فِي يَوْمٍ
صَائِفٍ فَاسْتَظَلَّ تَحْتَ شَجَرَةٍ سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ
ثُمَّ رَاحَ وَتَرَكَهَا

Mâ lî ve li'd-dünyâ? Ve mâ li'd-dünyâ ve mâlî? Vellezî nefsî biyedihî, mâ meselî ve meselü'd-dünyâ, illâ kerâkibin sâra fî yevmin

sâifin, fe'stezalle tahte şeceratin sâ'aten min nehârin, sümme râha ve terakehâ.

*Mâ lî ve li'd-dünyâ?*Bu mali dünya. *Mâ lî ve li'd-dünyâ?*

Benim dünya ile ne ilgim var? Dünya ile ne alakam var? *Ve mâ li'd-dünyâ ve mâlî?* Dünyanın da benimle ne alakası var? Ben dünya adamı değilim ki? Dünya ile ilgim olsun. Dünyanın da benimle ilgisi yok.

Vellezî nefsi biyedihî. Nefsin yed'i kudretinde olan Allahu celle âlâya kâsem ederim ki, *mâ meselî ve meselü'd-dünyâ, illâ kerâkibin sâra.* Benimle dünyanın misali, bir atlı atına binmiş, *sâra* seyrediyor, *fî yevmin sâifin*, sıcak bir günde. Yolda gidiyor sıcak günde. Derken, *fe'stezalle tahte şeceratin.* Yoruldu, bir ağaç buldu, yeşil güzel. O ağacın altında biraz dinlenmek için oturdu.

Fî yevmin sâifin, fe'stezalle tahte şeceratin sâ'aten. Biraz oturuyor orada dinlesin. *Min nehârin.* Gündüzün sıcağında. *Sümme râha ve terakehâ.* Ondan sonra serinlik başlayınca, yoluna devam ediyor. Bırakıyoruz orasını. İşte benimle dünya büyük bu kadardır. Ki bunu söylemesinin sebebi?

Hazreti Ömer *radiyallâhu anh*, Resûlullah Efendimizin yanına gitmişler. *Ve hüve alâ hasîrin*. Resûl-i Ekrem *sallallahu aleyhi ve sellem* de bir hasırın üzerine uzanmışlar, yatıyorlarmış.

قَالَ: دَخَلَ عُمَرُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ وَهُوَ عَلَى حَصِيرٍ وَقَدْ أَثَّرَ فِي جَنْبِهِ فَقَالَ:
يَا رَسُولَ اللَّهِ لَوْ اتَّخَذْتَ فِرَاشًا أَوْ ثَرَمٍ مِنْ هَذَا
قَالَ:.... فَذَكَرَهُ

Vekâd eserra fi cenbih. O hasır tabi sıcak memleket olduğu için böyle bizim gibi giyimleri yok, bir entaricikleri var üzerlerinde, çıplak vücut. Hasır bu vücut üzerlerine ezecek. Ezecek ya.

Demiş ki Hz. Ömer dayanamamış: *Ya Resûlallah! Levittehazte firaşen evsera min haze*. Bir yatak olsaydı da altınıza da, onun üzerinde yatsaydınız daha iyi olmaz mıydı?

O zaman demişler ki bu dünyaya benim ne ihtiyacım var? Bu hasır çok bile bana.

Bu hane-i saadete bir hanım teşrif etmiş. Bakmış ki Cenâb-ı Peygamber'in yatağı yok, evde odada. Bakmış o odada yatak yok. Gitmiş

evinden güzel bir yatak almış gelmiş. Demiş: Ya Âiře, Resûlü Ekrem'e bu hediyem olsun benim demiş. Yay akşam altına da bunun üzerinde yat. Resûlü Ekrem gelmişler. Yatak köşede duruyor öyle. Ne bu demişler Ya Âiře? İşte filan hanım getirdi Ya Resûlullah size, istirahatınız için. Hediye ettiler. Akřam yaymışlar. O gece teheccüde kalkamamışlar. Rahatlandım şimdi. Sabahleyin demiş: Ya Âiře kaldır, bu yatağı kaldır, kim getirdiyse onu gönder, çabuk. Beni bu akşam, bu teheccüdden alıkoydu. Rahatlıklar insana, insanı Allah'tan uzaklaştırıyor. Farkında değil insan. İstiyor ki her şeyim rahat olsun, güzel olsun ama sonra tekrar bir hanım daha getirmişti, bir adamı getirmişti, onu hiç kabul etmedi o zaman. Zaten kendisinin bunlara ihtiyaçı yok, istese pekâlâ yapabilirler. Bunlar bize numune olmak üzere. Siz de dünyaya iltifat etmeyin öyle fazla yatakların üzerinde yatak, karyolaların üzerinde karyola, odalar hamam gibi sıcacık.

Ama gece kim kalkıp da namaz kılacak?

Kim kalkıp da Allah'a yalvaracak? Kim gözlerinden yaşlar akıtacak? O kadar rahatlığın içerisinde kimin gönlüne gelir korku?

مَا لِلنُّفْسَاءِ عِنْدِي شِفَاءٌ مِثْلُ الرُّطَبِ

وَلَا لِلْمَرِيضِ مِثْلُ الْعَسَلِ

*Mâ li'n-nüfesâi indî şifâün mislü'r-rutabi,
ve lâ li'l-merîdi mislü'l-aseli.*

Hanımların lohusalık devri oluyor ya, o lohusalık devirlerinde hanımlara, daha çocuk dünyaya gelmeden veya geldikten sonra, gelmeden evvel veya geldikten sonra en güzel şifâ, hurmadır buyurmuşlar. Hurmayı o hanımlar bilirlerse çabuk iyi olurlar. Hazreti Meryem, bir hurma ağacının altındaydı da.

وَهَزَى إِلَيْكَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ عَلَيْكَ

رُطَبًا جَنِيًّا¹

*Vehuzzî ileyki biciz'i-n-nahleti tusâkit
'aleyki rutaben ceniyyâ.* Onlardan bir kuru ağaçtı. Kuru ağaçtı ama sallayınca Cenâb-ı Hak oradan hurma hâlk etti. Bu hurmaları Hazreti İsa'yı dünyaya getirdiği zaman da onlarla taayyüş etti, gıdalandı ve çabucaktan iyi olmuştu. Binâenaleyh o kadınlara hurma yedirirseniz,

¹ Meryem Suresi 25.

hem çabuk şifâ bulurlar vücutlarına, şifâ olur. Birde hastalar için bal yedirin buyurmuş. Bal da şifâdır derler.

Onun için bal hakkında da size:

يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ
شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ²

Yahrucu min butûnihâ řerâbun muhtelifun elvânuhu fîhi řifâun linnâs(i) inne fî zâlike leâyeten likavmin yetefekkerûn.

Yahrucu min butûnihâ řerâbun muhtelifun elvânuhu fîhi řifâun linnâs(i). Bu, *yahrucu min butûnihâ,*

o karnından nasıl çıkarıyorsa, o ağzından o hüneri nasıl yapıyorsa, o balı yapıyorsa, ounda Cenâb-ı Hakk'ın ona bir vahyi var, öğretmesi var Cenâb-ı Hakk'ın.

O balı onu nasıl öğretsin? Balı arı, çok dik-kate şayan bir mahluk. İşte görüyorsunuz.

Bu kovanların içerisinde nasıl meydana geliyorlar? Ve nasıl yaşıyorlar?

² Nahl Suresi 69.

Bu balı da bize nasıl şekilde yapıyorlar? Hepiniz bunlardan iyi malumatınız vardır. Ama bunu ona kim öğretmiştir?

Bu bal bunu hangi bilgi ile yapıyor? Mektebe mi gitti? Nereye gitti? Hangi yerden çıktı da? Ne güzel o evleri yapıyor.

O evleri bugün o karanlık bir yerde hiç bir mühendisimiz yapamaz. Dünya mühendisleri hiçbirisi de yapamaz. Karanlık yere kapayalım. Bu ölçüde hiç bozüksüz delikleri yapsınlar.

Mehmet Zahid KOTKU
İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/
Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için
tıklayınız.](#)

